

9. teden

1. ura: Frankovska država – fevdalna ureditev
2. ura: Frankovska država – Karel Veliki

Spise pridno berem. O ocenah vas bom skušala obvestiti čim prej. Potrudili ste se in to pohvalim. 😊

1. ura

Ponovitev: Prejšnji teden si se učil o državah, ki so nastale v Evropi in Sredozemlju po propadu Zahodnega rimskega cesarstva. Pomisli, katere so bile, kje so se nahajale. Pomagaj si z zemljem. U/68. Ustno odgovori še na 3., 4. in 5. vprašanje J/69.

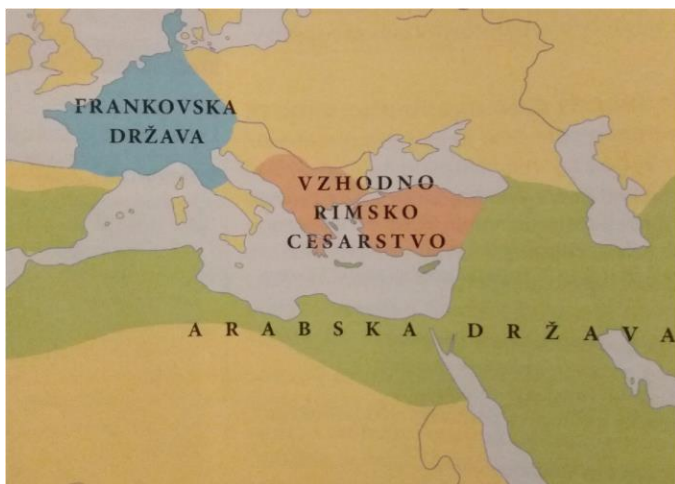
Če želiš, lahko znanje o Vzhodnem rimskem cesarstvu osvežiš tudi ob posnetku.

<https://www.youtube.com/watch?v=YEsc9BiBVto&list=TLPQMTQwNTIwMjA6DLh8qdYDnA&index=3>

Preberi spodnji zapis in ga **prepiši**.

Frankovska država

je bila mogočna, saj je zavzemala **večino zahodne Evrope** (ozemlje nekdanjega Zahodnega rimskega cesarstva).

Njeno družbo so sestavljali **različni sloji**.

Vladar je v zameno za pomoč pri vodenju države in vojaško službo plemičem **podeljeval zemljo** (skupaj s prebivalci). Prav tako so višji plemiči zemljo lahko podeljevali nižjim plemičem. Taka posest se je imenovala **fevd ali zemljiško gospostvo**.

Zemljiško gospostvo je bilo natančno organizirano. Del posestva je **zemljiški gospod ali fevdalec** obdržal zase. Ta posest se imenuje **pridvorna**. Zemljo so obdelovali **kmetje**. Njihovo delo, namenjeno preskrbi gradu, imenujemo **tlaka**. Drugi del zemljiške posesti je zemljiški gospod razdelil med kmete – ta del se imenuje **kmečka posest**. Za uživanje zemlje in zaščito so opravljali razna dela in plačevali **dajatve**. Kmetove obveznosti do fevdalca so bile zapisane v **urbarju** (knjigi, ki so jo hranili na gradu).

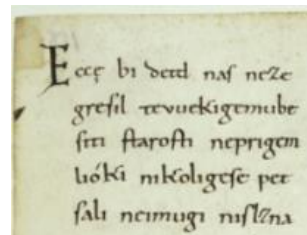
Kmetje so bili **osebno nesvobodni** (to pomeni, da je o njih odločal fevdalec). Po delu, ki so ga opravljali za zemljiškega gospoda, jih imenujemo **tláčani**. Ker so bili zemljiškemu gospodu podrejeni oz. podložni, jim rečemo tudi **podložniki**. Za vzdrževanje cerkve in duhovnikov so plačevali **desetino**.

Tako ureditev imenujemo **fevdalizem**. Temeljila je na zemlji.

Izziv: **Navedi razlike** med fevdalno družbo in družbo v današnjem času.

2. ura (Prepiši 1. in 2. odstavek, drugo preberi oz. reši, če želiš.)

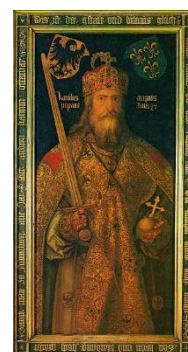
Najpomembnejši frankovski kralj je bil **Karel Veliki**. Z vojaškimi pohodi je osvojil večji del Evrope. Leta 800 ga je papež razglasil za cesarja – naslednika nekdanjih rimskih cesarjev. Podpiral **izobraževanje, umetnost, gradnjo cerkva**. Njegovi pisarji so razvili novo pisavo: **karolinško minuskulo**. Glej U/71/ Vir Č.

Po smrti Karla Velikega so si ozemlje njegove države razdelili njegovi vnuki. Iz vzhodnega dela se je oblikovala Nemčija, iz osrednjega Italija in iz zahodnega dela Francija. Glej U/71/ Vir D. Današnje slovensko ozemlje je bilo del zahodnega dela.

Ob posnetku razlage lahko snov **ponoviš**. <https://www.youtube.com/watch?v=fD8PoZ5RWVE>

Za radovedne: Po značaju je bil krut do nasprotnikov in družaben z zavezniki, pišejo zgodovinski viri. Bil je ukaželjen in okoli sebe je zbiral učenjake, latinsko je govoril enako dobro kot svojo materinščino, a hkrati ni znal pisati. Jedel je zmerno in najraje pečenko, pil je vino, a le čašo ali dve, opitih ljudi okoli sebe ni maral. Obljube svetega zakona ni jemal najbolj resno – poleg petih žena so mu življenje sladkale tudi štiri konkubine. Vse skupaj so ga bogato obdarovale z naraščajem: Karel Veliki je vsako leto odšel na bojni pohod in vsako leto se mu je rodil potomec. Vsega skupaj jih je bilo 18 in kot trdijo zgodovinarji, je bil svojim otrokom dober oče. Še posebej je ljubil svoje hčere, ki jih nikakor ni hotel predati v zakon, saj se je bal, da bi mu kdo od zetov izmaknil oblast.

(Besedilo: V. Vaupotič, Dnevnik, 5. februar 1914.)

Če se še nisi utrudil, v spodnji tabeli poišči 16 besed, ki se nanašajo na fevdalizem, in jih pobarvaj.

Grad, orodje, podložnik, zemlja, kmetijstvo, fevdalizem, kmečki upori, sejem, dajatve, živinoreja, vas, kmetje, alod (*dedna zemljiška posest fevdalcev, prosta vseh obveznosti*), kralj, poljedelstvo, cerkev

A	B	C	O	R	O	D	J	E	D	F	G	R	A	D	Š	T	P	A	D	C	B	V	G	D	Ž
S	Ž	A	P	L	N	A	V	J	S	L	O	V	G	D	Č	E	O	F	G	P	R	O	A	A	P
B	E	S	N	I	E	J	C	R	R	E	B	M	E	Ž	K	M	D	N	A	S	Š	T	U	V	O
Z	K	E	B	J	A	N	J	A	L	O	D	C	I	S	E	P	L	A	C	G	K	A	D	T	L
N	V	J	T	E	R	U	V	J	E	M	O	A	R	M	I	E	O	L	C	E	R	K	E	V	J
E	A	E	L	D	O	G	A	D	I	L	C	M	O	J	O	R	Ž	E	D	B	N	F	A	V	E
D	M	Č	A	E	N	I	J	A	S	A	I	A	P	O	N	E	N	Z	J	L	A	R	K	I	D
K	O	E	K	A	M	E	M	I	J	L	R	J	U	A	D	A	I	B	V	G	E	C	M	E	E
M	T	D	A	J	A	T	V	E	S	V	A	B	I	L	I	D	K	V	I	D	B	I	U	B	L
O	E	L	E	P	S	A	R	L	I	T	L	T	K	M	E	T	I	J	S	T	V	O	S	A	S
G	J	S	K	O	T	O	I	M	T	A	O	I	Č	D	O	V	A	O	V	A	G	M	I	C	T
U	A	P	J	E	N	V	A	O	E	L	B	O	E	O	V	N	B	J	A	N	D	E	G	D	V
V	K	B	O	I	L	J	E	B	S	E	J	E	M	S	I	A	O	R	L	J	Ž	D	I	U	O
O	A	E	V	P	R	E	U	D	A	R	I	T	K	T	V	M	I	B	A	M	B	A	T	G	B
G	K	I	N	O	V	I	V	I	C	T	O	R	I	A	A	F	R	O	D	K	E	T	O	U	O
U	Ž	F	I	Ž	O	F	E	V	D	A	L	I	Z	E	M	A	V	G	I	A	U	Z	S	V	G